

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับ :
กรณีศึกษา หมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับ คลอง 15 อ.องครักษ์ จ.นครนายก

นางสาวดวงกมล เพ็ชรชะ¹ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุสุมา ดำพิทักษ์²

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน รวมทั้งจุดคุ้มทุนของการเพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับของธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง ในหมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับคลอง 15 อ.องครักษ์ จ.นครนายก ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรที่ทำการเพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับชนิดคลุมดินเพื่อจำหน่ายในหมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับคลอง 15 โดยวิธีการเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากบัญชีรับจ่าย ตั้งแต่ มกราคมถึงธันวาคม 2555 ของธุรกิจขนาดเล็กจำนวน 1 แห่ง และธุรกิจขนาดกลางจำนวน 1 แห่ง

ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจขนาดเล็ก มีสัดส่วนรายได้จากการขายต้นขาไก่มากที่สุดคือ ร้อยละ 23.66 รองลงมาเป็นรายได้จากการขายต้นแดงสิงคโปร์ร้อยละ 20.29 ต้นเทียนทอง ร้อยละ 18.54 ตามลำดับ ธุรกิจขนาดกลาง มีสัดส่วนรายได้จากการขายต้นผักโขมมากที่สุด คือ ร้อยละ 16.98 รองลงมาเป็นรายได้จากการขายต้นเทียนทองร้อยละ 14.85 ต้นหูปลาช่อนร้อยละ 12.86 ตามลำดับ ต้นขาไก่และต้นฤๅษีผสมมีอัตรากำไรขั้นต้นสูงที่สุดของทั้งธุรกิจขนาดเล็กและธุรกิจขนาดกลางคือ ธุรกิจขนาดเล็กต้นขาไก่และต้นฤๅษีผสมให้อัตรากำไรขั้นต้นสูงที่สุดคือ ร้อยละ 77.50 รองลงมาคือ ต้นเทียนทองและต้นขาไก่ให้อัตรากำไรขั้นต้น ร้อยละ 76.50 ต้นหลิวให้อัตรากำไรขั้นต้น ร้อยละ 75.50 ตามลำดับ และธุรกิจขนาดกลางต้นขาไก่และต้นฤๅษีผสมให้อัตรากำไรขั้นต้นสูงที่สุดคือ ร้อยละ 74.50 รองลงมาคือ ต้นขาไก่และต้นเทียนทองให้อัตรากำไรขั้นต้น ร้อยละ 73.50 ต้นคุณนายตื่นสายและต้นหัวใจม่วงให้อัตรากำไรขั้นต้น ร้อยละ 73.00 ตามลำดับ จุดคุ้มทุนต่อปีของธุรกิจขนาดเล็กคือต้องผลิตและจำหน่ายไม้ดอกไม้ประดับจำนวน 11,498 ต้นจึงจะคุ้มทุน และจุดคุ้มทุนต่อปีของธุรกิจขนาดกลางคือต้องผลิตและจำหน่ายไม้ดอกไม้ประดับจำนวน 38,075 ต้น จึงจะคุ้มทุน

คำสำคัญ : ต้นทุนและผลตอบแทน ไม้ดอกไม้ประดับ

ANALYSIS OF COSTS AND RETURNS FROM FLOWERS AND GARDEN TREES
BUSINESS: A CASE STUDY OF FLOWERS AND GARDEN TREES VILLAGE
KLONG 15, ONGKHARAK DISTRICT, NAKORN NAYOK PROVINCE

Miss Duangkamon Phetcha and Assistant Professor Kusuma Dampitakse

ABSTRACT

The individual study was carried out to analyze the costs and returns as well as the breakeven point in sales volume of the small and medium-sized businesses on flowers and plants at the Garden Trees Village Klong 15, Ongkharak District, Nakorn Nayok Province. The samples used in the study were the growers who planted the flowers and plants as the cover crops for sale at the Garden Trees Village Klong 15. The analysis of secondary data were done through the investigation of the account entries of one small-sized and one medium-sized businesses during January to December 2012.

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

The results of study demonstrated that the small-sized business earned the highest income from the sale of the flame flowers (23.66%), next below were from the caricature plants (20.29%), and the golden dewdrop plants (18.54%) respectively. The medium-sized business earned the highest income from the sale of the amaranth plants (16.98%), next below were from the golden dew drop plants (14.85%), and the copper leaf plants (12.86%) respectively. The carmona retusa and the coleus plants made the highest gross profit to both small-sized and medium-sized businesses. The carmona retusa and the coleus plants made the highest gross profit to the small-sized business at 77.50%, next below, the golden dewdrop plants and the flame flowers made the gross profit at 76.50%, and the false heather plants made the gross profit at 75.50% respectively. The carmona retusa and the coleus plants made the highest gross profit to the medium-sized business at 74.50%, next below, the flame flowers and the golden dewdrop plants made the gross profit at 73.50%, while the purslane and the purple heart plants made the gross profit at 73.00% respectively. The break-even point per year in sales volume of the small-sized business was the production and sales of 11,498 flowers and plants, while the break-even point per year in sales volume of the medium-sized business was the production and sales of 38,075 flowers and plants.

Keywords: costs and returns, flowers and garden trees

บทนำ (Introduction)

หมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับคลอง 15 ตั้งอยู่ที่ ตำบลบางปลาจืด รวมไปถึงตำบลคลองใหญ่ อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแหล่งเพาะพันธุ์และจำหน่ายไม้ดอกไม้ประดับที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยว ตามโครงการ Unseen Thailand ในมุมมองใหม่ของวิถีชีวิต วัฒนธรรมและประเพณี และเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเป็นเส้นทางแห่งความสุข เพราะตลอดเส้นทางที่ยาวกว่า 8 กิโลเมตร รวมเนื้อที่กว่า 600 ไร่ นี้ คือแหล่งเพาะพันธุ์พืช ทั้งไม้ดอกไม้ประดับ พืชสมุนไพร พืชสวนครัว สวนไม้มั่งคั่ง สวนไม้หอม หลากหลายชนิด และมีจำนวนครอบครัวเกษตรกรที่ประกอบอาชีพในด้านนี้กว่า 200 ครอบครัว แบ่งออกเป็น ครอบครัวเกษตรกรที่จำหน่ายอุปกรณ์การเกษตร ครอบครัวเกษตรกรที่เป็นเสมือนพ่อค้าคนกลางคือรับไม้ดอกไม้ประดับจากแหล่งผลิตอื่นมาจำหน่ายและครอบครัวเกษตรกรที่เพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับเพื่อจำหน่ายเอง

ในการเพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ ขนาดของถุงที่ทำการเพาะชำกิ่ง คือ ขนาด 3 x 6 นิ้ว และมีระยะเวลาในการเจริญเติบโตที่ต่างกัน ดังจะเห็นได้ในตารางที่ 1 เป็นช่วงระยะเวลาที่รากจะออก จะต้องอบต้นไม้วีในผ้าขาวเพื่อรักษาความชื้นในการออกรากของพืช หลังจากนั้นต้องใช้เวลาให้ต้นไม้อยู่ในร่มไม่ให้โดนแดด เพราะต้นไม้อย่างไม่แข็งแรง โดยการใส่สแลน (Slan) กางกันแดดให้กับต้นไม้วี ใช้ระยะเวลาประมาณ 1 อาทิตย์หลังจากนั้นนำผ้าดำออกให้ต้นไม้วีได้รับแดดและใส่ปุ๋ยสูตร 21-0-0 หรือ 16-16-16 เพื่อบำรุงต้นไม้วีให้สวยงาม

ตารางที่ 1 ตารางแสดงระยะเวลาในการเจริญเติบโตของไม้ดอกไม้ประดับ

ชื่อไม้ดอกไม้ประดับ	ระยะเวลา		รวมระยะเวลา	ราคาขาย 3 x 6 นิ้ว
	รากออก	บำรุง		
ต้นดาบตะกั่ว	1 สัปดาห์	3 สัปดาห์	1 เดือน	2 บาท
ต้นหลิวง	1 สัปดาห์	3 สัปดาห์	1 เดือน	2 บาท
ต้นผักโขม	1 สัปดาห์	3 สัปดาห์	1 เดือน	2 บาท
ต้นคุณนายตื่นสาย	1 สัปดาห์	3 สัปดาห์	1 เดือน	2 บาท
ต้นแพรเซี่ยงไฮ้	1 สัปดาห์	3 สัปดาห์	1 เดือน	2 บาท
ต้นแดงสิงคโปร์	1 สัปดาห์	3 สัปดาห์	1 เดือน	2 บาท
ต้นผักเป็ดแดง, เขียว	1 สัปดาห์	3 สัปดาห์	1 เดือน	2 บาท
ต้นหุปลาช่อน	1 สัปดาห์	3 สัปดาห์	1 เดือน	2 บาท
หัวใจม่วง	1 สัปดาห์	3 สัปดาห์	1 เดือน	2 บาท

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อไม้ดอกไม้ประดับ	ระยะเวลา		รวม	ราคาขาย
	รากออก	บำรุง	ระยะเวลา	3 x 6 นิ้ว
ต้นฤๅษีผสม	1 สัปดาห์	3 สัปดาห์	1 เดือน	2 บาท
ต้นชาตัด	1 เดือน	1 เดือน	2 เดือน	2 บาท
ต้นเทียนทอง	15 วัน	1 เดือน	45 วัน	2 บาท
ต้นชาไก่	15 วัน	1 เดือน	45 วัน	2 บาท

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอองครักษ์ (ออนไลน์)

ปัจจุบันเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เกิดวิกฤตมากมายที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนในการเพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ ไม่ว่าจะเป็นวิกฤตการณ์เกิดน้ำท่วม ทำให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมากต่อเกษตรกร อีกทั้งยังเกิดการแข่งขันที่สูง มีผู้ที่เปลี่ยนมาประกอบอาชีพจำหน่ายไม้ดอกไม้ประดับเป็นจำนวนมาก จึงเกิดปัญหาด้านราคาที่ต่ำลงทั้งที่มีต้นทุนในการเพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับที่สูงขึ้น

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเล็งเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อม สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนต่อการประกอบอาชีพของเกษตรกร ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาในเรื่องของต้นทุนและผลตอบแทนของการเพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับเพื่อจำหน่าย และมีองค์ประกอบอะไรบ้างที่มีผลต่อการเพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ ของหมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับคลอง 15 อ.องครักษ์ จ.นครนายก

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน

ศรีสุตา ธีระกาญจน์ (2549) ได้กล่าวว่า ต้นทุน (Costs) คือ รายจ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการซึ่งอาจจ่ายเป็นเงินสด สินทรัพย์อื่น หนี้สิน หรือการให้บริการ หรือการก่อหนี้ ทั้งนี้รวมถึงผลขาดทุนที่วัดค่าเป็นตัวเงินได้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ

ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) คือ ต้นทุนที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระดับการเปลี่ยนแปลงของระดับกิจกรรมไม่ว่ากิจกรรมจะมีการเพิ่มขึ้นหรือลดลง ต้นทุนที่เกิดขึ้นจะเท่าเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลง เช่น ค่าเสื่อมอุปกรณ์การเกษตร ค่าภาษีที่ดิน/ภาษีป้าย ค่าเช่าที่ดิน/ค่าใช้ที่ดิน ต้นทุนเหล่านี้ล้วนเป็นต้นทุนคงที่ เพราะในแต่ละงวดไม่ว่าจะมีการผลิตสินค้ามากน้อยเพียงใด ต้นทุนเหล่านี้จะมีจำนวนเท่าเดิม

$$\text{ต้นทุนคงที่รวม} = \text{ต้นทุนรวม} - \text{ต้นทุนผันแปรรวม}$$

ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) คือ ต้นทุนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระดับกิจกรรม เมื่อระดับกิจกรรมเพิ่มขึ้น ต้นทุนจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และเมื่อกิจกรรมลดลงต้นทุนจะลดลงตามไปด้วย เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

$$\text{ต้นทุนผันแปรรวม} = \text{ต้นทุนผันแปรต่อหน่วย} \times \text{ระดับกิจกรรม (หน่วย)}$$

ทฤษฎีผลตอบแทน

ดวงสมร อรพินท์ (2552) ได้กล่าวว่า อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) จะใช้ในการวัดประสิทธิภาพของการดำเนินงานในกิจการ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไรต่อยอดขาย และ อัตราส่วนในการทำกำไรต่อเงินลงทุน

อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) คือ ร้อยละของกำไรขั้นต้นเมื่อเทียบกับยอดขาย

$$\text{อัตรากำไรขั้นต้น (\%)} = \frac{\text{กำไรขั้นต้น} \times 100}{\text{ยอดขายสุทธิ}}$$

อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถในการทำกำไรขั้นต้นเป็นสัดส่วนเท่าใดเมื่อเทียบกับยอดขายสุทธิ ถ้าอัตรากำไรขั้นต้นมีค่าสูง หมายถึง กิจการมีความสามารถในการดำเนินกิจการจนทำให้กำไรขั้นต้นมีค่าสูงกว่ายอดขายสุทธิ หรือกิจการอาจมีต้นทุนขายที่ต่ำ

นวพร บุคยสุนทร (2555) ได้กล่าวว่า **จุดคุ้มทุน (Break Even Point)** คือ ระดับการขายที่ทำให้กำไรเท่ากับศูนย์ หรือรายได้เท่ากับค่าใช้จ่าย หรือกำไรส่วนเกินเท่ากับต้นทุนคงที่ อาจกล่าวได้ว่า เมื่อกิจการสามารถขายสินค้าจนถึงระดับจุดคุ้มทุนแล้วกำไรส่วนเกินของจำนวนขายที่เกินจุดคุ้มทุน คือ กำไรจากการดำเนินงานของกิจการนั่นเอง

$$\begin{aligned} \text{จุดคุ้มทุน (หน่วยขายที่คุ้มทุน)} &= \frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{ราคาขายต่อหน่วย} - \text{ต้นทุนผันแปรต่อหน่วย}} \\ \text{จุดคุ้มทุน (ยอดขายที่คุ้มทุน)} &= \text{หน่วยขายที่คุ้มทุน} \times \text{ราคาขายต่อหน่วย} \\ \text{หรือ} \quad \text{จุดคุ้มทุน (ยอดขายที่คุ้มทุน)} &= \frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{อัตรากำไรส่วนเกิน}} \end{aligned}$$

จะเห็นว่าการวิเคราะห์หาจุดคุ้มทุนเป็นการวางแผนการทำงานจากการดำเนินงานของธุรกิจโดยมองที่ราคาขาย ต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร หากต้องการให้มีจุดคุ้มทุนที่ต่ำลง เพื่อเพิ่มความสามารถในการทำกำไรก็สามารถทำได้โดยเพิ่มราคาขาย หรือลดต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ลง การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนจะใช้ในการวางแผนระยะสั้น ๆ เช่นต่อเดือนหรือต่อปี

การหาจุดคุ้มทุนเมื่อขายสินค้าหลายชนิด (Sale Mix)

เสนาะ ตียาว (2547) ได้กล่าวว่า การหาจุดคุ้มทุนสำหรับการขายสินค้าหลายชนิดสามารถแยกได้ว่า สินค้าแต่ละชนิดมีต้นทุนคงที่ที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนเท่าไร ซึ่งตามข้อเท็จจริงแล้วธุรกิจส่วนตัวขายสินค้ามากกว่า 1 ชนิด สินค้าแต่ละชนิดขายในราคาแตกต่างกัน กำไรส่วนเกินก็ไม่เท่ากันแต่ต้องอาศัยต้นทุนคงที่ร่วมกัน หรือไม่อาจแบ่งแยกได้ว่าสินค้าแต่ละอย่างมีต้นทุนคงที่ที่เกิดขึ้นเท่าไร เช่น ในกรณีที่เป็นผลิตภัณฑ์ร่วม หรือเป็นผลิตภัณฑ์อาศัยอุปกรณ์การขายร่วมกัน เป็นต้น การหาจุดคุ้มทุนหรือการวางแผนกำไรจะต้องคำนวณร่วมกัน

สิ่งที่ควรทราบในกรณีที่ขายสินค้าหลายชนิดร่วมกัน คือ อัตราส่วนหรือส่วนผสมของการขาย (sales mix) ของสินค้าแต่ละชนิดที่ขายด้วยกันหรือขายควบกันมักมีอัตราที่ค่อนข้างคงที่หรือเปลี่ยนแปลงยาก เพราะลักษณะของการใช้สินค้าแต่ละชนิดจะมีอยู่บ้างสำหรับสินค้าบางชนิดเท่านั้นซึ่งก็มีเพียงไม่กี่ชนิด ดังนั้นอัตราส่วนของการขายสินค้าที่ขายร่วมกันจึงผันแปรไปกับขนาดของการใช้ด้วย จึงเห็นได้ชัดว่าสินค้าบางชนิดขายได้น้อย การที่จะพยายามขายสินค้าบางชนิดให้มากขึ้นจึงทำได้ยาก

กำไรที่เกิดจากการขายสินค้าหลายชนิดจะขึ้นอยู่กับสัดส่วนของการขายและขนาดของกำไรส่วนเกินของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด การเพิ่มหรือลดของกำไรรวมมักเกิดจากอิทธิพลของสินค้ารายการที่ขายได้กำไรส่วนเกินมาก การที่จะได้กำไรมากจะต้องอาศัยอัตราส่วนของการขายมากกว่าที่จะเน้นถึงราคาขาย ต้นทุนผันแปร ต้นทุนคงที่หรือจำนวนหน่วยสินค้าที่ขาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุกฤษฏ์ พงษ์วานิชอนันต์ (2552) ได้ศึกษาเรื่องต้นทุน และผลตอบแทน การผลิตอ้อยโรงงาน ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ปีการเพาะปลูก 2550/2551 พบว่า ต้นทุนการเพาะปลูกอ้อย เฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรรายใหญ่มีต้นทุนรวมต่อไร่เฉลี่ย 4,674 บาทต่อไร่ ต้นทุนการปลูกอ้อยเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรรายเล็กมีต้นทุนรวมต่อไร่เฉลี่ย 5,003 บาทต่อไร่ ด้านผลตอบแทนการผลิตอ้อยโรงงานของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรรายใหญ่มีกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 1,529 บาทต่อไร่ และเกษตรกรรายเล็กมีกำไรเฉลี่ย เท่ากับ 611 บาท ต่อไร่

อริสรา คงรอด (2553) ได้ศึกษาเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนปลูกพริกพันธุ์ยอดสนเข้ม 80 ผล การศึกษาพบว่า การปลูกพริกพันธุ์ยอดสนเข้ม 80 มีต้นทุนรวมเท่ากับ 220,844 บาท/ไร่ มีรายได้จากการขายพริกพันธุ์ยอดสนเข้ม 80 เท่ากับ 610,584 บาท/ไร่ ทำให้มีกำไรรวมจากการปลูกพริกพันธุ์ยอดสนเข้ม 80 เท่ากับ 381,774 บาท/ไร่

อัญญาลักษณ์ จินะวงษ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนการทำสวนกระท้อนของเกษตรกรในตำบลห้วยสัก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า ต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาการทำสวนกระท้อน มีต้นทุนเท่ากับ 58,328.10 บาท/ไร่/ปี ผลผลิตรวมต่อไร่ เท่ากับ 4,909.61 บาท ราคารับซื้อกระท้อนเท่ากับ 12.30 บาท ผลตอบแทนต่อไร่ เท่ากับ 60,408.84 บาท และมีกำไรต่อไร่เท่ากับ 2,080.75 บาท อัตราส่วนกำไรต่อทุนเท่ากับ 3.56% อัตราส่วนกำไรต่อยอดขายเท่ากับ 3.44%

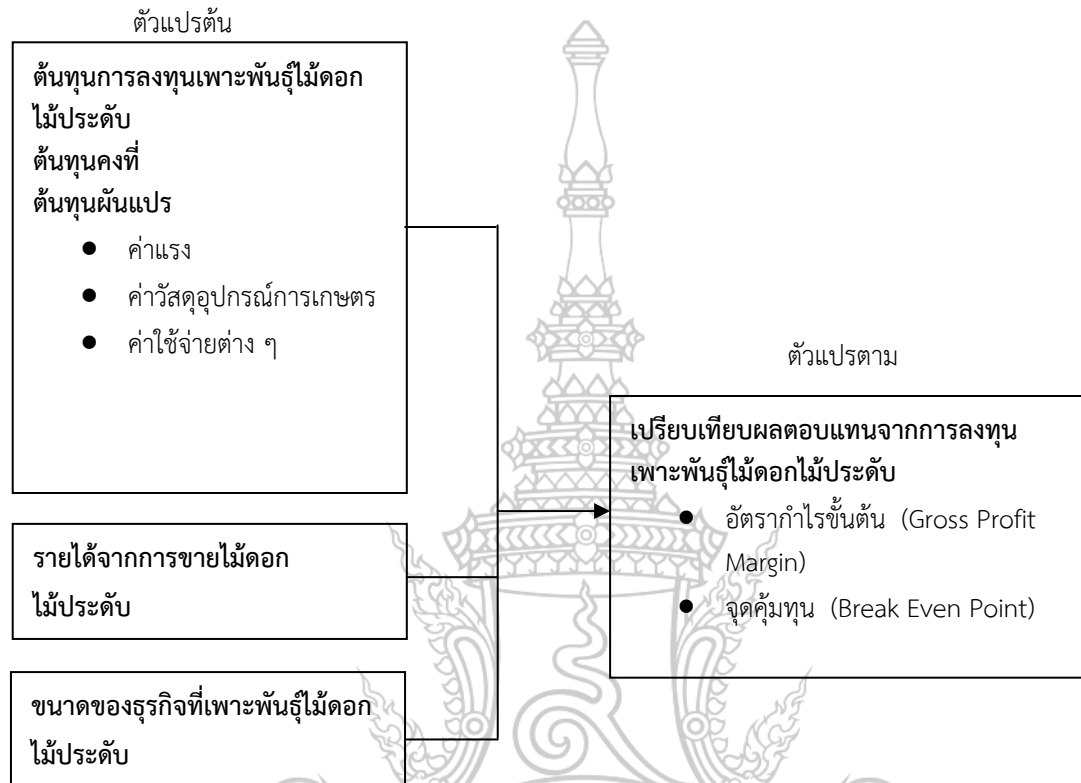
วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้รับจากการเพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับของธุรกิจขนาดเล็ก และขนาดกลาง ในหมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับคลอง 15 อ.องครักษ์ จ.นครนายก
2. เพื่อศึกษาจุดคุ้มทุนจากการเพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับของธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง ในหมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับคลอง 15 อ.องครักษ์ จ.นครนายก

ประโยชน์ที่จะได้รับ

ทำให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทน รวมทั้งจุดคุ้มทุนในการเพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ ของธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับคลอง 15 อ.องครักษ์ จ.นครนายก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาเพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการเพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ จากพื้นที่ในการเพาะปลูกขนาดเล็กและขนาดกลาง ในหมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับคลอง 15 อ.องครักษ์ จ.นครนายก โดยพื้นที่การศึกษานี้ (น้อยกว่า 5 ไร่) มีจำนวน 87 ราย และขนาดกลาง (6-10 ไร่) มีจำนวน 16 ราย ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาตามขนาดธุรกิจละ 1 แห่ง เป็นการศึกษาข้อมูลในระยะเวลา 1 ปี ที่ผ่านมา ตั้งแต่ มกราคม 2555 - ธันวาคม 2555

วิธีการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) แยกตามชนิดของต้นไม้
2. จุดคุ้มทุน (Break Even Point) แบบสินค้าหลายชนิด

ผลการวิจัยและอภิปรายผล (Results and Discussion)

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับ ปรากฏผลดังนี้

1. สัดส่วนรายได้จากการขายไม้ดอกไม้ประดับ

1.1 ธุรกิจขนาดเล็ก สัดส่วนรายได้จากการขายต้นขาไก่ มีรายได้มากที่สุด คือร้อยละ 23.66 รองลงมาเป็นรายได้จากการขายต้นแดงสิงคโปร์ร้อยละ 20.29 ต้นเทียนทองร้อยละ 18.54 ต้นหุปลาช่อนร้อยละ 14.69 ต้นชาติดร์ร้อยละ 8.94 ต้นดาชตะกั่วร้อยละ 7.44 ต้นหลิวร้อยละ 4.96 และต้นฤๅษีผสมร้อยละ 1.49

ตารางที่ 2 แสดงสถิติการขายต้นไม้แต่ละชนิดของธุรกิจขนาดเล็ก

ลำดับ	รายการ	จำนวนการขาย(ต้น)	รายได้จากการขาย(บาท)	ร้อยละ
1	ชาโก้	31,055	62,110	23.66
2	เทียนทอง	24,333	48,666	18.54
3	ดาษตะกั่ว	9,770	19,540	7.44
4	หุปลาช่อน	19,279	38,558	14.69
5	ชาตัด	11,735	23,470	8.94
6	แดงสิงคโปร์	26,640	53,280	20.29
7	ฤๅษีผสม	1,957	3,914	1.49
8	ต้นหลิว	6,507	13,014	4.96
รวม		131,276	262,552	100.00

1.2 ธุรกิจขนาดกลาง สัดส่วนรายได้จากการขายต้นผักโขม มีรายได้มากที่สุด คือ ร้อยละ 16.98 รองลงมาเป็นรายได้จากการขายต้นเทียนทองร้อยละ 14.85 ต้นหุปลาช่อนร้อยละ 12.86 ต้นแดงสิงคโปร์ ร้อยละ 12.45 ต้นชาโก้ร้อยละ 11.52 ต้นผักเบ็ดแดงร้อยละ 10.36 ต้นดาษตะกั่วร้อยละ 8.72 ต้นหัวใจม่วงร้อยละ 3.85 ต้นชาตัดร้อยละ 3.02 ต้นแพรเซี่ยงไฮ้ ร้อยละ 2.81 ต้นหลิวร้อยละ 1.67 ต้นคุณนายต้นสายร้อยละ 0.50 และต้นฤๅษีผสมร้อยละ 0.42

ตารางที่ 3 แสดงสถิติการขายต้นไม้แต่ละชนิดของธุรกิจขนาดกลาง

ลำดับ	รายการ	จำนวนการขาย(ต้น)	รายได้จากการขาย(บาท)	ร้อยละ
1	ชาโก้	44,815	89,630	11.52
2	เทียนทอง	57,777	115,554	14.85
3	หุปลาช่อน	50,022	100,044	12.86
4	แพรเซี่ยงไฮ้	10,927	21,854	2.81
5	ผักเบ็ดแดง	40,291	80,582	10.36
6	คุณนายต้นสาย	1,620	3,240	0.42
7	ดาษตะกั่ว	33,928	67,856	8.72
8	ผักโขม	66,066	132,132	16.98
9	แดงสิงคโปร์	48,423	96,846	12.45
10	หัวใจม่วง	14,972	29,944	3.85
11	ชาตัด	11,735	23,470	3.02
12	ฤๅษีผสม	1,957	3,914	0.50
13	ต้นหลิว	6,507	13,014	1.67
รวม		389,040	778,080	100.00

2. ต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายในการผลิตและขายไม้ดอกไม้ประดับ

2.1 ธุรกิจขนาดเล็ก มีค่าใช้จ่ายจำนวน 87,283 บาท ต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่มากที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายในการผลิตจำนวน 47,519 บาท รองลงมาเป็นวัตถุดิบทางตรง จำนวน 26,083 บาท ค่าใช้จ่ายการขาย จำนวน 12,691 บาท และค่าแรงทางตรง จำนวน 990 บาท

ตารางที่ 4 แสดงรายละเอียดต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายในการขายของธุรกิจขนาดเล็ก

รายการต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิต					
ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	บาท/หน่วย	รวม/บาท
1	วัตถุดิบทางตรง				
	ยอดพันธุ์ไม้				
	ยอดเทียนทอง	36,300	ยอด	0.10	3,630
	ยอดหุปลาช่อน	14,680	ยอด	0.25	3,670
	ยอดขาไก่	51,230	ยอด	0.10	5,123
	ยอดดาบตะกั่ว	6,240	ยอด	0.31	1,950
	ยอดแดงสิงคโปร์	23,971	ยอด	0.35	8,390
	ยอดฤๅษีผสม	10,440	ยอด	0.08	870
	ยอดชาติดี	9,333	ยอด	0.08	700
	ยอดต้นหลิว	15,000	ยอด	0.12	1,750
	รวมวัตถุดิบทางตรง				<u>26,083</u>
2	ค่าแรงทางตรง				
	ค่ากรอกถุง				990
	รวมค่าแรงทางตรง				<u>990</u>
3	ค่าใช้จ่ายการผลิต				
	ถุงกรอก	246	กก.	48	11,808
	ซีเมนต์	3	คัน	5,500	16,500
	ค่าเช่าที่ดิน				940
	ไม้ค้ำ				200
	ไม้ไผ่				480
	เชือกฟาง				50
	ปุ๋ย				2,540
	ฝ้ายาง				1,166
	ค่าซ่อมแซมปั้มน้ำ				45
	ท่อแป๊บ				100
	ทำป้ายสวน				1,930
	ร่มกันแสงแดด				540
	สแลน (Slan) ตาข่ายกรองแสง				3,600
	กรรไกรตัดต้นไม้				1,080
	บัวรดน้ำต้นไม้				240
	รถเข็นต้นไม้/ซีเมนต์ (ส่วนที่ตัดจำหน่าย)				6,000
	พลั่ว				300
	รวมค่าใช้จ่ายการผลิต				<u>47,519</u>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิต					
ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	บาท/หน่วย	รวม/บาท
4	ค่าใช้จ่ายในการขาย				
	ถุงหิ้ว				2,670
	ค่าจ้างขึ้นต้นไม้				10,021
	รวมค่าใช้จ่ายการขาย				12,691
	รวมทั้งสิ้น				87,283

2.2 ธุรกิจขนาดกลาง มีต้นทุนและค่าใช้จ่ายจำนวน 301,126 บาท ต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่มากที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายการผลิต จำนวน 143,294 บาท รองลงมาเป็นวัตถุดิบทางตรง จำนวน 89,103 บาท ค่าใช้จ่ายการขาย จำนวน 46,482 บาท และค่าแรงทางตรง จำนวน 22,247 บาท

ตารางที่ 5 แสดงรายละเอียดต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายในการขายของธุรกิจขนาดกลาง

รายการต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต					
ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	บาท/หน่วย	รวม/บาท
1	วัตถุดิบทางตรง				
	ยอดพันธุ์ไม้				
	ยอดขาไก่	78,230	ยอด	0.10	7,823
	ยอดแพรเซียงไฮ้	9,333	ยอด	0.15	1,400
	ยอดดาษตะกั่ว	40,000	ยอด	0.31	12,500
	ยอดผักโขม	67,100	ยอด	0.25	16,775
	ยอดต้นหลิว	20,143	ยอด	0.12	2,350
	ยอดเทียนทอง	72,300	ยอด	0.10	7,230
	ยอดผักเป็ดแดง	46,550	ยอด	0.14	6,650
	ยอดแดงสิงคโปร์	58,586	ยอด	0.35	20,505
	ยอดหุบลาซ้อน	39,760	ยอด	0.25	9,940
	ยอดหัวใจม่วง	18,540	ยอด	0.11	2,060
	ยอดฤๅษีผสม	10,440	ยอด	0.08	870
	ยอดชาดัด	9,333	ยอด	0.08	700
	ยอดคุณนายต้นสาย	2,700	ยอด	0.11	300
	รวมวัตถุดิบทางตรง				89,103
2	ค่าแรงทางตรง				
	ค่าจ้างคนงาน				3,970
	ค่ารถลาก				18,277
	รวมค่าแรงทางตรง				22,247
3	ค่าใช้จ่ายการผลิต				
	ถุงกรอก	660	กก.	48	31,680
	ซีเมนต์กลับ	10	คัน	5,500	55,000
	ไม้ค้ำ				600
	ไม้ไผ่				1,665

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต(ต่อ)					
ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	บาท/หน่วย	รวม/บาท
	ปุ๋ย				3,690
	ฝ้ายาง				3,671
	ค่าเช่าที่ดิน				2,480
	ยาฆ่าแมลง				185
	เชือกฟาง				145
	ยาฆ่าหญ้า				630
	สายยางรดน้ำต้นไม้				2,373
	เบรกเกอร์ปั้มน้ำ				110
	ทำป้ายสวน				5,265
	ร่มกันแสงแดด				660
	สแลน (Slan) ตาข่ายกรองแสง				14,400
	กรรไกรตัดต้นไม้				2,160
	บัวรดน้ำต้นไม้				480
	รถเข็นต้นไม้/ซี้เก้าอี้กลบ (ส่วนที่ตัดจำหน่าย)				12,000
	ปลั้ว				600
	ซุ้มไม้ไผ่				5,500
	รวมค่าใช้จ่ายการผลิต				143,294
4	ค่าใช้จ่ายในการขาย				
	ถุงหิ้ว				7,820
	ค่าจ้างขึ้นต้นไม้				38,662
	รวมค่าใช้จ่ายการขาย				46,482
	รวมทั้งสิ้น				301,126

3. อัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจขนาดเล็ก

3.1 ธุรกิจขนาดเล็ก ต้นขาดัดและต้นฤๅษีผสมมีอัตรากำไรขั้นต้นสูงสุดคือ 77.50 รองลงมาคือ ต้นเทียนทอง และต้นขาไก่มีอัตรากำไรขั้นต้น 76.50 ต้นหลิวมีอัตรากำไรขั้นต้น 75.50 ต้นหุปลาช่อนมีอัตรากำไรขั้นต้น 69.00 ต้นดาษตะกั่วมีอัตรากำไรขั้นต้น 66.00 ต้นแดงสิงคโปร์มีอัตรากำไรขั้นต้น 64.00

ตารางที่ 6 แสดงอัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจขนาดเล็ก

ลำดับ	รายการ	ราคาขาย	ต้นทุน/หน่วย	กำไรขั้นต้น/หน่วย	อัตรากำไรขั้นต้น
1	ฤๅษีผสม	2.00	0.45	1.55	77.50
2	ขาดัด	2.00	0.45	1.55	77.50
3	เทียนทอง	2.00	0.47	1.53	76.50
4	ขาไก่	2.00	0.47	1.53	76.50
5	ต้นหลิว	2.00	0.49	1.51	75.50
6	หุปลาช่อน	2.00	0.62	1.38	69.00
7	ดาษตะกั่ว	2.00	0.68	1.32	66.00
8	แดงสิงคโปร์	2.00	0.72	1.28	64.00

3.2 ธุรกิจขนาดกลาง ต้นขาดตัดและต้นฤๅษีผสมมีอัตรากำไรขั้นต้นสูงสุดคือ 74.50 รองลงมาคือ ต้นชาไก่ และต้นเทียนทองมีอัตรากำไรขั้นต้น 73.50 ต้นคุณนายตื่นสายและต้นหัวใจม่วงมีอัตรากำไรขั้นต้น 73.00 ต้นหลิวมีอัตรากำไรขั้นต้น 72.50 ต้นผักเป็ดแดงมีอัตรากำไรขั้นต้น 71.50 ต้นแพรวเซียงไฮ้ มีอัตรากำไรขั้นต้น 71.00 ต้นผักโขมและต้นหุบลาซ้อน มีอัตรากำไรขั้นต้น 66.00 ต้นดาษตะกั่วมีอัตรากำไรขั้นต้น 63.00 ต้นแดงสิงคโปร์มีอัตรากำไรขั้นต้น 61.00

ตารางที่ 7 แสดงอัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจขนาดกลาง

ลำดับ	รายการ	ราคาขาย	ต้นทุน/หน่วย	กำไรขั้นต้น/หน่วย	อัตรากำไรขั้นต้น
1	ฤๅษีผสม	2.00	0.51	1.49	74.50
2	ขาดตัด	2.00	0.51	1.49	74.50
3	ชาไก่	2.00	0.53	1.47	73.50
4	เทียนทอง	2.00	0.53	1.47	73.50
5	หัวใจม่วง	2.00	0.54	1.46	73.00
6	คุณนายตื่นสาย	2.00	0.54	1.46	73.00
7	ต้นหลิว	2.00	0.55	1.45	72.50
8	ผักเป็ดแดง	2.00	0.57	1.43	71.50
9	แพรวเซียงไฮ้	2.00	0.58	1.42	71.00
10	ผักโขม	2.00	0.68	1.32	66.00
11	หุบลาซ้อน	2.00	0.68	1.32	66.00
12	ดาษตะกั่ว	2.00	0.74	1.26	63.00
13	แดงสิงคโปร์	2.00	0.78	1.22	61.00

4. การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (Break-even Analysis)

4.1 ธุรกิจขนาดเล็ก ควรเพาะพันธุ์และขายไม้ดอกไม้ประดับจำนวน 11,498 ต้น จึงจะคุ้มทุน โดยแบ่งเป็น ต้นเทียนทองจำนวน 2,720 ต้น ต้นหุบลาซ้อนจำนวน 2,132 ต้น ต้นชาไก่จำนวน 855 ต้น ต้นดาษตะกั่วจำนวน 1,689 ต้น ต้นแดงสิงคโปร์จำนวน 1,028 ต้น ต้นฤๅษีผสมจำนวน 2,333 ต้น ต้นขาดตัด 171 ต้น ต้นต้นหลิวจำนวน 570 ต้น

1	เทียนทอง	$11,498 \times 23.66\%$	=	2,720	หน่วย
2	ฤๅษีผสม	$11,498 \times 20.29\%$	=	2,333	หน่วย
3	หุบลาซ้อน	$11,498 \times 18.54\%$	=	2,132	หน่วย
4	ดาษตะกั่ว	$11,498 \times 14.69\%$	=	1,689	หน่วย
5	แดงสิงคโปร์	$11,498 \times 8.94\%$	=	1,028	หน่วย
6	ชาไก่	$11,498 \times 7.44\%$	=	855	หน่วย
7	ต้นหลิว	$11,498 \times 4.96\%$	=	570	หน่วย
8	ขาดตัด	$11,498 \times 1.49\%$	=	171	หน่วย

4.2 ธุรกิจขนาดกลาง ควรเพาะพันธุ์และขายไม้ดอกไม้ประดับจำนวน 38,075 ต้น จึงจะคุ้มทุน โดยแบ่งเป็น ต้นชาไก่จำนวน 4,386 ต้น ต้นแพรวเซียงไฮ้จำนวน 5,654 ต้น ต้นดาษตะกั่วจำนวน 4,896 ต้น ต้นผักโขมจำนวน 1,070 ต้น ต้นหลิวจำนวน 3,944 ต้น ต้นเทียนทองจำนวน 160 ต้น ต้นผักเป็ดแดงจำนวน 3,320 ต้น ต้นแดงสิงคโปร์จำนวน 6,465 ต้น ต้นหุบลาซ้อนจำนวน 4,740 ต้น ต้นหัวใจม่วงจำนวน 1,466 ต้น ต้นฤๅษีผสมจำนวน 1,149 ต้น ต้นขาดตัดจำนวน 190 ต้น ต้นคุณนายตื่นสาย จำนวน 635 ต้น

1	แดงสิงคโปร์	$38,075 \times 16.98\%$	=	6,465	หน่วย
2	แพรวเซียงไฮ้	$38,075 \times 14.85\%$	=	5,654	หน่วย
3	ดาษตะกั่ว	$38,075 \times 12.86\%$	=	4,896	หน่วย
4	หุบลาซ้อน	$38,075 \times 12.45\%$	=	4,740	หน่วย
5	ชาไก่	$38,075 \times 11.52\%$	=	4,386	หน่วย
6	ต้นหลิว	$38,075 \times 10.36\%$	=	3,944	หน่วย

7	ผักเป็ดแดง	$38,075 \times 8.72\%$	=	3,320	หน่วย
8	หัวใจม่วง	$38,075 \times 3.85\%$	=	1,466	หน่วย
9	ถั่วเขียว	$38,075 \times 3.02\%$	=	1,149	หน่วย
10	ผักโขม	$38,075 \times 2.81\%$	=	1,070	หน่วย
11	คุณนายตื่นสาย	$38,075 \times 1.67\%$	=	635	หน่วย
12	ชาดัด	$38,075 \times 0.50\%$	=	190	หน่วย
13	เทียนทอง	$38,075 \times 0.42\%$	=	160	หน่วย

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่าธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กมีอัตรากำไรขั้นต้นในการผลิตและขายไม้ดอกไม้ประดับไม่แตกต่างกันมากนัก โดยที่ธุรกิจขนาดเล็กมีอัตรากำไรขั้นต้นมากกว่าเล็กน้อยเนื่องจากเจ้าของธุรกิจเป็นผู้ดำเนินการผลิตและขายด้วยตนเอง ในขณะที่ธุรกิจขนาดกลางซึ่งปลูกต้นไม้ในปริมาณที่มากกว่าทำให้ต้องมีการจ้างคนงานเพื่อทำงานด้านการผลิตทำให้ต้นทุนจึงสูงกว่าเล็กน้อย ในส่วนของต้นไม้ที่ปลูกขายธุรกิจขนาดกลางสามารถปลูกต้นไม้ได้หลากหลายกว่าเนื่องจากมีพื้นที่การปลูกมากกว่า

เป็นที่น่าสังเกตว่าชนิดของต้นไม้ที่ขายของธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางมีส่วนการขายที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจต้องมีการสำรวจความนิยมของลูกค้าว่านิยมต้นไม้ชนิดใด เนื่องจากผลของการเก็บข้อมูลจากกรณีตัวอย่างไม่สามารถชี้ชัดถึงความนิยมในชนิดของต้นไม้ที่ลูกค้าซื้อในช่วงปี พ.ศ. 2555 อย่างไรก็ตามหากผู้ดำเนินธุรกิจได้ทราบถึงสถิติการขายไม้ดอกไม้ประดับนี้อาจนำไปใช้ในการวางแผนในการเพาะพันธุ์ไม้เพื่อให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

ศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับแบบซื้อมาขายไปและแบบเพาะพันธุ์เองเพื่อจำหน่าย

บทสรุป (Conclusion)

ธุรกิจขนาดเล็ก มีสัดส่วนรายได้จากการขายต้นขาไก่มากที่สุดคือ ร้อยละ 23.66 รองลงมาเป็นรายได้จากการขายต้นแดงสิงคโปร์ร้อยละ 20.29 ต้นเทียนทอง ร้อยละ 18.54 ตามลำดับ ธุรกิจขนาดกลางมีสัดส่วนรายได้จากการขายต้นผักโขมมากที่สุด คือ ร้อยละ 16.98 รองลงมาเป็นรายได้จากการขายต้นเทียนทองร้อยละ 14.85 ต้นหูปลาช่อนร้อยละ 12.86 ตามลำดับ ต้นชาดัดและต้นถั่วเขียวมีอัตรากำไรขั้นต้นสูงที่สุดของทั้งธุรกิจขนาดเล็กและธุรกิจขนาดกลางคือ ธุรกิจขนาดเล็กต้นชาดัดและต้นถั่วเขียวมีอัตรากำไรขั้นต้นสูงที่สุดคือ ร้อยละ 77.50 รองลงมาคือ ต้นเทียนทองและต้นขาไก่มีอัตรากำไรขั้นต้น ร้อยละ 76.50 ต้นหลิวมีอัตรากำไรขั้นต้น ร้อยละ 75.50 ตามลำดับ และธุรกิจขนาดกลางต้นชาดัดและต้นถั่วเขียวมีอัตรากำไรขั้นต้นสูงที่สุดคือ ร้อยละ 74.50 รองลงมาคือ ต้นขาไก่และต้นเทียนทองมีอัตรากำไรขั้นต้น ร้อยละ 73.50 ต้นคุณนายตื่นสายและต้นหัวใจม่วงมีอัตรากำไรขั้นต้น ร้อยละ 73.00 ตามลำดับ จุดคุ้มทุนของธุรกิจขนาดเล็กคือต้องผลิตและจำหน่ายไม้ดอกไม้ประดับจำนวน 11,498 ต้นจึงจะคุ้มทุน และจุดคุ้มทุนของธุรกิจขนาดกลางคือต้องผลิตและจำหน่าย ไม้ดอกไม้ประดับจำนวน 38,075 ต้น จึงจะคุ้มทุน

เอกสารอ้างอิง (Reference)

- สำนักงานเกษตรอำเภอองครักษ์. "ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร," [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://ongkharak.nakhonnayok.doe.go.th/html/ongkharak.html>. [สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2555]
- ดวงสมร อรพินท์. 2552. การบัญชีการเงิน. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวพร บุศยสุนทร. 2555. การบัญชีบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : แมคกรอ-ฮิล.
- ศรีสุตา อีระกาญจน์. 2549. การบัญชีเพื่อการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 1. ปทุมธานี : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที พี เอ็น เพลส.
- เสนาะ ดิยาว. 2547. การบัญชีบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อริสรา คงรอด. 2553. ต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนปลูกพริกพันธุ์ยอดสนเข้ม 80. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

อัญญาลักษณ์ จินะวงษ์. 2553. ต้นทุนและผลตอบแทนการทำสวนกระท้อนเกษตรกรในตำบลห้วยสัก อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์. สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

อุกฤษฏ์ พงษ์วานิชอนันต์. 2552. ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตอ้อยโรงงาน ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน
จังหวัดกาญจนบุรี ปีการเพาะปลูก 2550/2551. สารนิพนธ์. สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

